

Drobní akcionáři se bouří proti vytěsnění

Víc než 340 českých firem se rozhodlo ulehčit si situaci na valných hromadách – drobné akcionáře vytěsnily.

Jan Sochor

jan.sochor@economia.cz

Jak se zbavit problémů s drobnými akcionáři? Rada firem v Česku zvolila sice nákladnou, ale definitivní variantu. Podle zákona z roku 2005 je prostě vytěsnila. To znamená, že akcie přešly za určitou sumu do vlastnictví hlavního majitele, ať již s tím ostatní akcionáři souhlasili nebo ne.

„Nejzásadnějším řešením je samozřejmě squeeze-out, tedy vytlačit minoritní akcionáře z firmy. Je jednou z možností, jak nastavit stabilitu v akciové společnosti, v níž nese majoritní akcionář na rozdíl od menšinových riziko odpovědnosti,“ říká Pavel Fabian, jednatel společnosti Správa společností, která organizuje valné hromady.

Podle posledních údajů České kapitálové informační agentury přistoupili k nucenému vykoupení zbylých akcií většinoví majitelé již ve více než 340 podnicích.

Dohromady stálo české firmy vytěsnění již více než čtrnáct miliard korun.

Všechno podle práva?

Jenže takzvaný squeeze-out je podle řady menšinových akcionářů protiústavní. Stěžují si na nízké ceny vyplácené za akcie a na to, že jsou oproti majoritním vlastníkům v nevýhodné pozici.

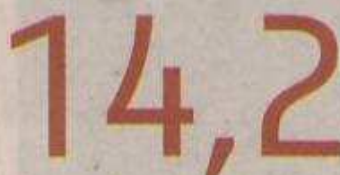
„Máme řadu důkazů o tom, že výše protiplnění byla stanovena nízko. Kvůli vytěsnění přišli drobní akcionáři odhadem o 20 až 30 miliard

Vytěšňování v Česku

Nucený výkup proběhl ve více než 340 firmách.

Nejvíce nákladná vytěsnění

ČSOB	2,6 mld. Kč
Česká pojišťovna	1,5 mld. Kč
Severočeské doly	1,1 mld. Kč
Pízeňský Prazdroj	1,1 mld. Kč

14,2

miliardy korun
jsou celkové náklady na nucené vytěsnění

korun,“ řekl HN předseda Ochranného sdružení malých akcionářů Karel Staněk.

Kvůli tomu již drobní akcionáři podali několik stížností k Ústavnímu soudu. Ten však spornou část obchodního zákoníku loni v dubnu ani napodruhé nezrušil.

„V současnosti připravujeme další kroky, oznámíme je během několika týdnů,“ nevzdává se Staněk.

Změna střídá změnu

Squeeze-out může provést každý majoritní akcionář, který ve firmě vlastní alespoň devadesát procent akcií. Největší vlna vytěsnění přišla mezi červnem a zářím 2005. V tomto období nebyl totiž stanoven dohled nad výkupní cenou, a tu tak určoval pouze znalec. Toho řada firem využila.

K nejvíce alarmujícím případům patří podle drobných akcionářů třeba firma Orgrez. Její hlavní akcionář byl ochoten zaplatit ostatním akcionářům 191 korun za kus. V té době však existovala nabídka převzetí ze strany jiné společnosti, která nabízela 1000 korun za akcii. Přitom díky nemovitostem v majetku společnosti byla hodnota akcií Orgrez ještě vyšší.

V září 2005 pak byla schválena změna zákona, podle níž dohlížela nad správným stanovením výkupní ceny Komise pro cenné papíry – dnes ČNB. Další novela přišla v roce 2008.

Největším případem vytěsnění byl squeeze-out drobných akcionářů ČSOB, mateřská KBC jim zaplatila 2,6 miliardy korun.

Letos vyplácela držitele akcií Sanofi-Aventis, která vlastní farmaceutickou Zentivu. Ta je však registrovaná v Nizozemsku, a není tedy považována za českou firmu.